

Ársskýrsla 2013

LÍFEYRISSJÓÐUR
VERKFRÆÐINGA

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnarformanns	4
Um sjóðinn	6
Ávöxtun og þróun markaða	7
Iðgjöld og lífeyrir	8
Áhættustefna.....	10
Fjárfestingarstefna	11
Tryggingafræðileg staða.....	12
Verðbréfaeign og fjárfestingar	13
Séreignardeild	14
Sjóðfélagalán.....	16
Stjórn	17
Starfsmenn	18
Ársreikningur	19
Áritun og skýrsla stjórnar.....	20
Áritun endurskoðenda	23
Yfirlit um breytingar á hreinni eign.....	24
Efnahagsreikningur	26
Sjóðsstreymi.....	28
Skýringar.....	30
Kennitölur	35

► Ávarp stjórnarformanns

Afkoma Lífeyrissjóðs verkfræðinga á árinu 2013 var jákvæð bæði í samtryggingardeildinni og öllum leiðum séreignardeildarinnar. Hrein raunávöxtun samtryggingardeildar nam 4,6% sem er vel yfir því 3,5% viðmiði sem lífeyrissjóðum er sett. Séreignarleiðirnar skiluðu á sama tíma jákvæðri raunávöxtun á bilinu 0,9% til 10,3%. Allar eru þessar afkomutölur vel ásættanlegar í því rekstrar- og fjárfestingaumhverfi sem sjóðurinn starfaði og miðað við þá fjárfestingastefnu sem í gildi var.

Í árslok nam samanlögð hrein eign til greiðslu lífeyris 51,3 milljörðum króna og hafði þá aukist um 6,4 milljarða króna á árinu.

Tryggingafræðileg staða sjóðsins batnaði á árinu og var í árslok jákvæð um 1,3%. Hefur þá verið tekið tillit til þeirrar raunávöxtunar sem náðist á árinu, breytinga á örorkuviðmiði fyrir sjóðinn til samræmis við örorkutíðni fyrri ára og lækkun réttinda sem sjóðfélagar tóku á sig á síðari hluta ársins. Staða sjóðsins getur nú talist trygg til framtíðar.

Á aðalfundi 2013 voru samþykktar umfangsmiklar breytingar á samþykktum sjóðsins þar sem meðal annars var kveðið á um að kjósa skuli stjórn með rafrænum hætti fyrir aðalfund. Er þetta liður í því að nýta betur upplýsingatæknina sjóðfélögum til hagsbóta en á undangengnum árum hefur verið lögð áhersla á það samhliða því að bæta aðgengi sjóðfélaga að upplýsingum. Stærsti einstaki liðurinn í þeirri viðleitni er sjóðfélagavefgáttin

sem tekin var í notkun í apríl í fyrra og er núna m.a. nýtt við stjórnarkjörið. Ástæða er til að hvetja alla sjóðfélaga til að skrá netföng sín á gáttinni til að auðvelda enn frekar dreifingu upplýsinga með rafrænum hætti.

Almennt talað hefur rekstrarumhverfi og rekstur Lífeyrissjóðs verkfræðinga farið batnandi undanfarin ár. Stöðugleika er náð í eignasafninu sem hefur smám saman verið lagað að breyttri fjárfestingarstefnu og reglulega er fylgst með þróun helstu áhættuþátta í samræmi við áætlun þar um. Meðal þeirra þátta sem fylgst er með og sjóðurinn er viðkvæmastur fyrir eru verðbólga, styrking íslensku krónunnar, verðlækkun íslenskra hlutabréfa og vaxtalækkun á íslenskum skuldabréfamarkaði sem gæti gert sjóðnum erfitt fyrir að viðhalda sömu ávöxtun á skuldabréfahluta eignasafnsins. Fjárfestingarstefna yfirstandandi árs tekur að sjálfsögðu tillit til þessara þátta.

Fyrir utan þessa fjárhagslegu áhættuþætti er rétt að benda á pólitíska áhættu sem erfiðara getur verið að verja sig fyrir og felst í þeirri tilhneigingu stjórnvalda að breyta stöðugt laga- og reglugerðaramma lífeyrissjóðanna, oft með ófyrirséðum afleiðingum. Nýlegt dæmi þar um eru lög um starfsemi Starfsendurhæfingarsjóðs (VIRK), frá 2012, sem koma hlutfallslega illa niður á okkar sjóði. Annað dæmi eru nýlegar breytingar á lögum um almannatryggingar sem líka koma illa við okkar sjóðfélaga. Í ljósi hlutverks lífeyrissjóða og langtímaæðlis þeirra er illskiljanlegt hvernig stjórnvöld leyfa sér stöðugar og oft tilviljanakenndar breytingar á forsendum þeirra.

Á komandi aðalfundi mun verða lögð fram tillaga um breytingu á nafni sjóðsins í „Lífsværk lífeyrissjóður“. Á undanförunum árum hefur „Lífsværk“ verið notað stöðugt meira í óformlegum samskiptum um sjóðinn og er í raun þegar orðið hið óformlega heiti hans. Í ljósi breyttrar samsetningar sjóðfélaga og þess markmiðs okkar að stöðugt fleiri háskólamenntaðir sérfræðingar muni eiga samleið með sjóðnum finnst stjórninni líka eðlilegt að stíga þetta skref núna. Er það einn liður í áætlun um innri vöxt sjóðsins sem stendur í dag styrkum fótum og býr að sérstöðu sem ætti að höfða til stöðugt vaxandi hóps einstaklinga.

Á yfirstandandi ári verða liðin 60 ár frá stofnun sjóðsins. Þrátt fyrir það er sjóðurinn enn „ungur“ með lágt hlutfall lífeyrsgreiðslna á móti iðgjöldum. Það er ánægjulegt til þess að vita að á þessum tímamótum er sjóðurinn í góðri stöðu til að sinna hlutverki sínu og að við skulum geta horft bjartsýn fram á veginn. Ég vil nota tækifærið til að þakka starfsmönnum og félögum mínum í stjórn sjóðsins undanfarin ár fyrir árangursríkt og ánægjulegt samstarf við að snúa honum á rétta braut. Framundan er frekari uppbygging sem ég hlakka til að taka þátt í með þeirra aðstoð.

Valur Hreggviðsson
Formaður stjórnar Lífeyrissjóðs verkfræðinga

► Um sjóðinn

Lífeyrissjóður verkfræðinga, Lífsverk, var stofnaður árið 1954 af Verkfræðingafélagi Íslands og hét sjóðurinn þá Lífeyrissjóður Verkfræðingafélags Íslands. Sjóðurinn var fyrsti lífeyrissjóðurinn sem tók upp sjóðfélagalýðræði og byggði á aldurstengdum réttindum. Nú á sextugusta afmælisári sínu er hann fyrsti lífeyrissjóðurinn, svo vitað sé, til þess að bjóða upp á rafrænt stjórnarkjör með það að markmiði að auðvelda sjóðfélögum að nýta kosningarétt sinn.

Lífsverk er blandaður lífeyrissjóður sem starfrækir samtryggingar- og séreignardeild. Í boði eru tvær leiðir fyrir 12% skylduðgjald í samtryggingardeild.

- Samtryggingarleið
- Blönduð leið

Leiðirnar eru ólíkar með tilliti til erfanleika og útgreiðslna.

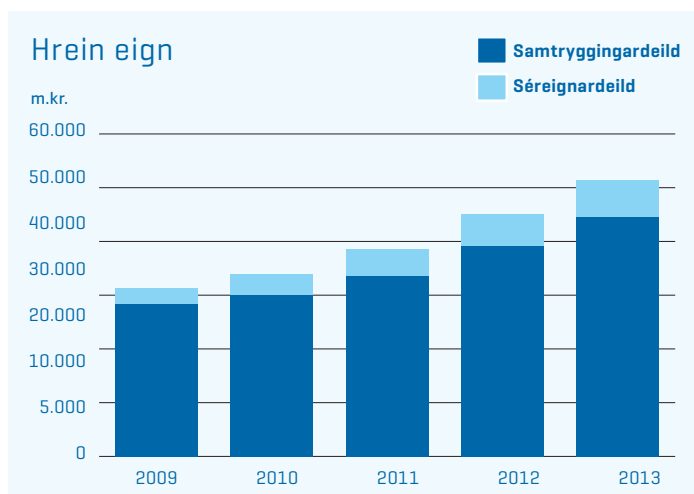
Samtryggingarleiðin er leið þar sem 12% skylduðgjaldið rennur allt í samtryggingardeild og veitir sjóðfélögum hærri ævilangan lífeyri. Með greiðslu iðgjalda í samtryggingardeild ávinnur sjóðfélagi sér víðtæk og dýrmæt réttindi. Réttindaávinnsla fyrir greidd iðgjöld er afar góð hjá sjóðnum og með því hæsta sem býðst hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Réttindin felast í greiðslu ævilangs lífeyris sem tekur mið af greiddum iðgjöldum, tryggingavernd vegna örorku sjóðfélaga, auk maka- og barnalífeyris. Tryggingaverndin hefur verið ríkari en hjá mörgum

öðrum lífeyrissjóðum. Mikilvægi þess að njóta ævilangs lífeyris eykst stöðugt með hækkandi lífslíkum.

Blandaða leiðin er leið þar sem 12% skylduðgjaldi er skipt í 10% iðgjald sem rennur í samtryggingardeild og 2% sem rennur í séreignardeild. Þessi leið veitir sjóðfélögum aukinn sveigjanleika í útgreiðslum þar sem hluti af skyldusparnaði rennur í séreign sem erfist. Hægt er að velja á milli þriggja mismunandi ávöxtunarleiða, Lífsverk 1, 2 og 3, sem hafa mismunandi áhættustig.

Allir verkfræðingar og aðrir háskólamenntaðir sérfræðingar geta sótt um aðild að samtryggingardeild sjóðsins. Almennt er þó miðað við að þeir hafi lokið a.m.k. fyrstu háskólagráðu í raungreinum (BSc eða sambærilegt) eða framhaldsnámi í háskóla í öðrum greinum (MS, MA, MBA, PhD eða sambærilegt). Öllum er þess utan heimilt að greiða viðbótarlífeyrissparnað til séreignardeildar Lífsverks með gerð samnings þar um.

Sjóðurinn stækkaði um 14,2% á árinu og námu heildareignir beggja deilda, samtryggingar og séreignar, um 51,3 milljörðum króna. Hrein eign í árslok 2013 til greiðslu lífeyris í samtryggingardeild var 44.511 m.kr. og í séreignardeild 6.848 m.kr. Allar fjárfestingarleiðir skiluðu jákvæðri nafn- og raunávöxtun á árinu.

Gildi sjóðsins eru:

► Heilindi

► Jákvæðni

► Ábyrgð

► Ávöxtun og þróun markaða

Ávöxtun samtryggingardeildar

Ávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var góð þegar tekið er mið af áhættustigi sjóðsins og fjárfestingarmöguleikum. Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris var 44.511m.kr. og hækkaði um 13,8% á milli ára.

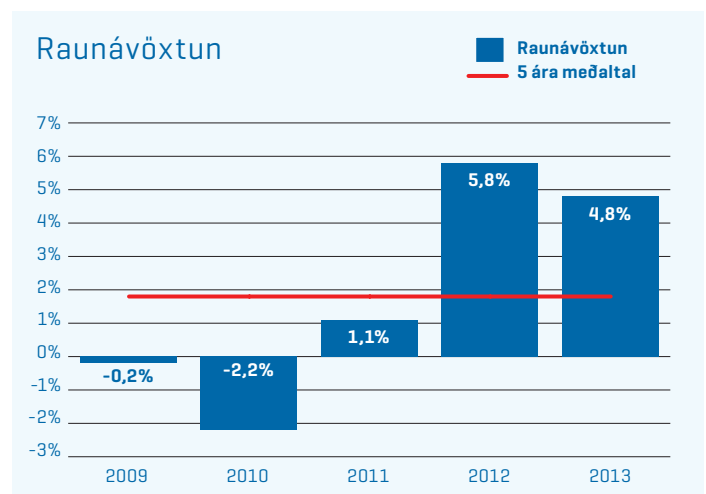
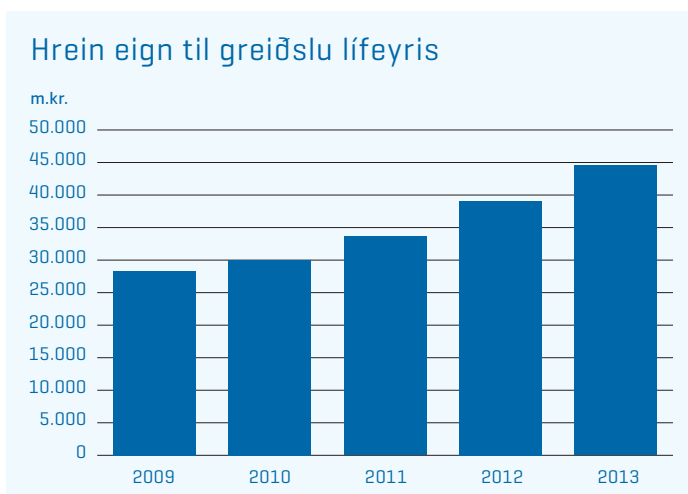
Nafnávöxtun samtryggingardeildar var 8,7% og raunávöxtun 4,8%, samanborið við 10,5% nafnávöxtun og 5,8% raunávöxtun árið 2012. Annað árið í röð var hrein raunávöxtun sjóðsins yfir þeim 3,5% mörkum sem lífeyrissjóðum er gert að miða við í útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu. Innlend hlutabréf gáfu bestu ávöxtun eignaflokka í samtryggingardeild og innlend skuldabréf næst bestu ávöxtunina. Hlutfall erlendra mynta sjóðsins í árslok var 18,2% og hafði styrking krónunnar veruleg áhrif til lækkunar á ávöxtun erlendra eigna.

Þróun markaða

Vísitala neysliverðs hækkaði um 3,7% á árinu og gengi krónunnar styrktist um rúm 9%. Stýrivextir Seðlabankans héldust óbreyttir í 6% á árinu. Verðtryggð skuldabréfavísitala GAMMA hækkaði um 3% á árinu en óverðtryggð skuldabréfavísitala GAMMA hækkaði um 5,5%.

Stýrivextir erlendis hafa áfram verið í sögulegu lágmarki undanfarin misseri eða á bilinu 0 – 1% hjá mörgum þjóðum, eins og t.d. í Bandaríkjunum, Japan og í Evrópu. Góð hækking var á heimsvísitölu hlutabréfa (MSCI) en vísitalan hækkaði um 24,1% mælt í USD og bandaríska S&P 500 vísitalan hækkaði um 29,6% mælt í USD. Þá var einnig góð hækking á hlutabréfavísitölum í Evrópu en t.d. þá hækkaði þýska vísitalan DAX um 24,4% mælt í EUR og breska vísitalan FTSE um 14,4% mælt í GBP. Hinsvegar var snörp lækkun á þróunarmörkuðum og til að mynda lækkaði MSCI BRIK vísitalan (Brasilía, Rússland, Indland og Kína) um 10,4% mælt í EUR.

Hlutfé í Tryggingamiðstöðinni, Vátryggingafélagi Íslands og N1 var tekið til viðskipta í Kauphöll Íslands á árinu. Griðarleg eftirspurn myndaðist í útboðunum og t.a.m. tók Fjármálaeftirlitið til skoðunar hvort möguleg markaðsmisnotkun hafi átt sér stað. OMXI6I hlutabréfavísitala Kauphallar Íslands hækkaði um 18,9% á árinu. Mest hækkaði Icelandair eða um 121,4%. Þá hækkaði Bank Nordik um 81,8% og Hagar um 68,4%. Mest lækkaði Atlantic Petroleum eða um 21% og Fjarskipti (Vodafone) um 16,3%.

► Iðgjöld og lífeyrir

Iðgjöld

Iðgjaldgreiðslur til samtryggingardeildar sjóðsins námu 2.558 m.kr. sem er aukning um 5,7% frá fyrra ári. Á árinu greiddu 2.830 sjóðfélagar iðgjöld í sjóðinn en að jafnaði greiddu 2.566 sjóðfélagar í sjóðinn sem er fækkun um 7 frá fyrra ári. Hlutfall karla sem greiddu í sjóðinn er um 80% og kvenna um 20%. Fjöldi launagreiðenda sem greiddu í sjóðinn var 991 samanborið við 961 árið áður.

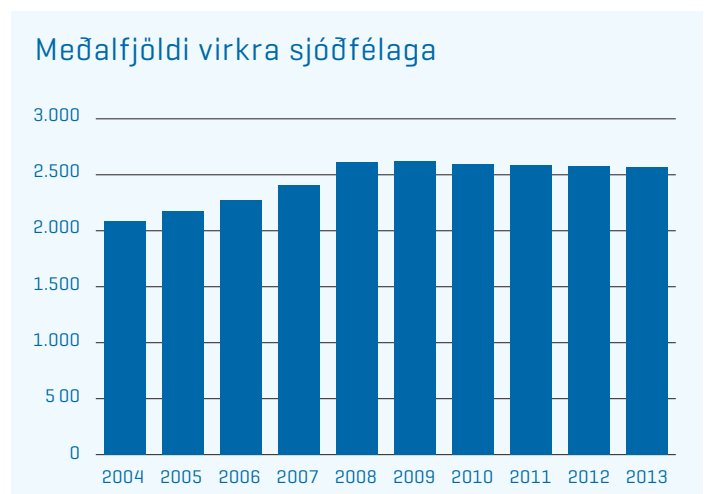
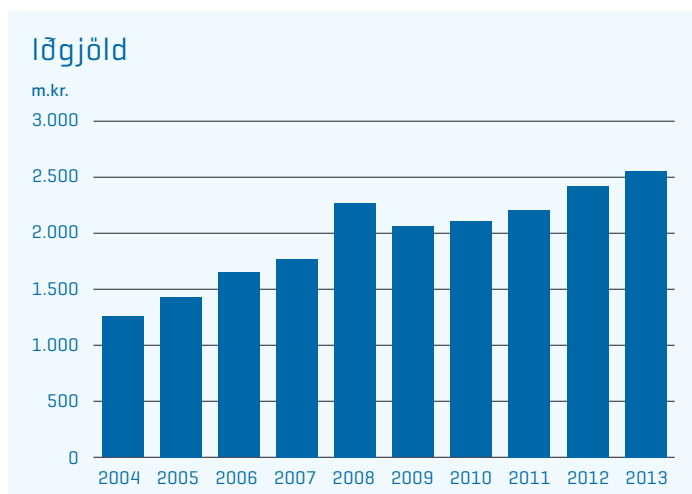
	2013	2012	% breyting milli ára
Iðgjöld í m.kr.	2.558	2.419	5,75%
Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga	2.566	2.573	-0,27%
Fjöldi sjóðfélaga sem greiddu í sjóðinn	2.830	2.839	-0,32%

Meðalaldur virkra greiðenda í sjóðnum er 43,63 ár og hækkar lítillega frá fyrra ári.

Sjóðfélagar í samtryggingardeild sjóðsins geta orðið háskóla-menntaðir sérfræðingar sem lokið hafa BS gráðu í raungreinum eða sem lokið hafa framhaldsnámi (MA, MS, MBA, PhD) í öðrum greinum. Sjóðfélagar í samtryggingardeild öðlast virkan atkvæðisrétt í sjóðnum og geta tekið þátt í rafrænu stjórnarkjöri og öðrum kosningum á aðalfundi sjóðsins.

Örorkutíðni sjóðfélaga er ennþá með því lægsta sem gerist hjá lífeyrissjóðum. Það þýðir að sjóðurinn getur varið herra hlutfalli af iðgjöldum til eftirlaunagreiðslna en margir aðrir sjóðir.

Lágmarksiðgjald í samtryggingardeild sjóðsins er 10% af launum og hámarksiðgjald er 16% af launum.

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur til lífeyrisþega samtryggingardeildar námu 512 m.kr. á árinu 2013 og var það aukning um 4,5% frá fyrra ári. Hlutfall lífeyrisgreiðslna af iðgjöldum hækkar úr 20,2% árið 2012 í 21,2% árið 2013.

Lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar og taka breytingum í samræmi við vísitölu neysluverðs sem hækkaði um 3,7% á árinu.

Alls eiga 4.142 sjóðfélagar réttindi í sjóðnum í lok árs sem er 1,6% aukning frá fyrra ári.

	2013	2012	% breyting milli ára
Lífeyrisgreiðslur	512	490	4,5%
Fjöldi lífeyrisþega	301	295	2,0%

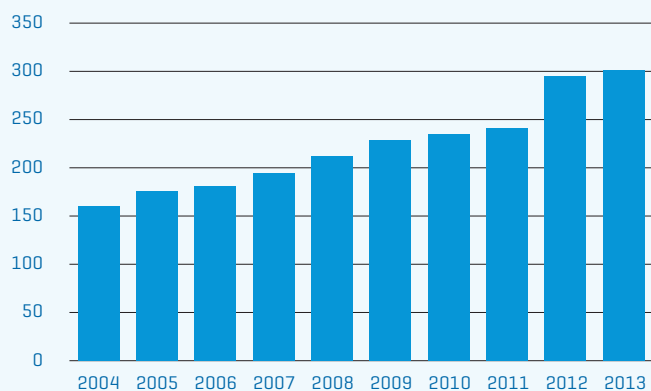
Hlutfallsleg skipting lífeyrisgreiðslna var þannig að greiðslur til ellilífeyrisþega voru 76,6% af heildar lífeyrisgreiðslum ársins, makalífeyrir var 14%, barnalífeyrir var 1,5% og örorkulífeyrir var 7,9%.

Lífslíkur Íslendinga hafa breyst mikið undanfarin ár og geta sjóðfélagar sem náð hafa lífeyrisaldri nú vænst þess að fá greitt úr samtryggingarsjóðum u.þ.b. 2-4 árum lengur en áður. Samtryggingarsjóðir greiða lífeyri ævilangt til sjóðfélaga og með hækkanði lífaldri fær þessi stoð lífeyriskerfisins aukið vægi fyrir sjóðfélaga.

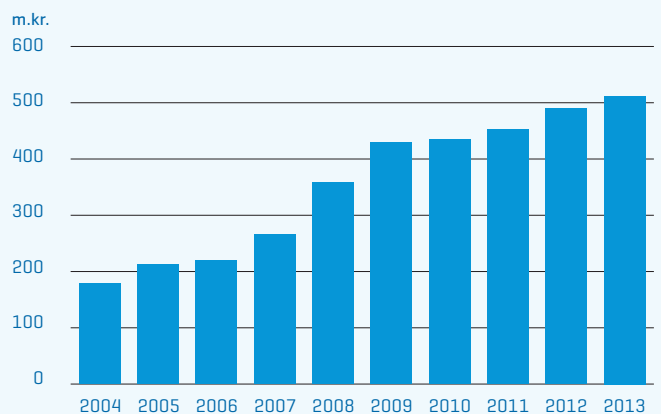
Aldurstengd réttindaávinnsla samtryggingardeildar er góð samborið við aðra samtryggingarsjóði.

Tryggingavernd er góð hjá sjóðnum og nokkuð yfir lágmarkskröfum skv. lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Fjöldi lífeyrisþega

Lífeyrir

▶ Áhættustefna

Áhættustefna sjóðsins var sett með hliðsjón af leiðbeinandi til- mælum Fjármálaeftirlitsins um áhættustýringu samtryggingar- deilda lífeyrissjóða.

Tilgangur áhættustefnunnar er að skilgreina skipulag, umsjón og ábyrgð er varðar framkvæmd áhættustýringar, að skilgreina þá áhættuþætti sem sjóðurinn vill fylgjast með og jafnframt að skilgreina hvernig og hvenær fylgst verður með þessum áhættu- þáttum. Þá leggjur sjóðurinn mat á mikilvægi hvers áhættu- þáttar. Árlega er áhættustefna sjóðsins endurmetin samhliða vinnu við fjárfestingarstefnu komandi árs og tekur fjárfestingar- stefnan á mörgum skilgreindum áhættum í áhættustefnunni.

Áhætta er skilgreind sem hættu á atburði sem dregur úr lík- unum á því að lífeyrissjóðurinn nái markmiðum sínum, en meginmarkmið lífeyrissjóðsins er að greiða lífeyri samkvæmt samþykktum. Áhætta er því öll þau atvik er geta marktækt haft áhrif á getu lífeyrissjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, þ.e. að tryggingafræðileg staða verði neikvæð til skemmri eða lengri tíma.

Áhættu sjóðsins er skipt í fjárhagslega áhættu, lífeyristryggingar- áhættu, lausafjáraáhættu, mótaðilaáhættu og rekstraráhættu.

Fjárhagsleg áhætta

Ársfjórðungslega gerir sjóðurinn ítarlega skýrslu um fjárhags- lega áhættu sjóðsins en þar er farið ofan í þá áhættuþætti sem taldir eru upp hér fyrir neðan undir fjárhagsleg áhætta.

Ýmsar næmnigreiningar eru gerðar og áhrif þeirra á eignasafnið metin. Sem dæmi er vaxtaáhætta verðtryggðra og óverðtryggðra vaxta skoðuð. Þar er mælt hvaða áhrif 1% breyting á vöxtum hefur á markaðsvirði eignasafnsins út frá mismunandi líftíma. Þá er verðbreyting á stærstu myntum sjóðsins skoðaðar sem og EUR/USD krossinn og hvaða áhrif verðbólga hefur á trygginga- fræðilega stöðu.

Einnig eru ýmsar sviðsmyndir settar fram þar sem áhrif ýmissa þátta á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins eru metin. Þar er verð- bólguskot skoðað, miklar verðbreytingar á erlendum og inn- lendum hlutabréfamörkuðum sem og sveiflur á gengi krónunnar svo dæmi séu nefnd.

Reiknað er út ársfjórðungslegt og árlegt fé í húfi (e. VaR) miðað við 99% vissu bæði út frá uppgjöri á kaupkröfu og markaðskröfu. VaR er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við nú- verandi eignasafn og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta sveiflur eignasafna.

Fjárhagsleg áhætta	Lífeyristryggingar- áhætta	Lausafjáraáhætta	Mótaðilaáhætta	Rekstraráhætta
Vaxta- og endurfjár- festingaáhætta Uppgreiðsluáhætta Markaðsáhætta Gjaldmiðlaáhætta Ósamræmisáhætta Verðbólguáhætta Áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings	Skerðingaráhætta Iðgjaldaáhætta Umhverfisáhætta Lýófræðileg áhætta Réttindaflutnings- áhætta	Seljanleikaáhætta Útstreymisáhætta	Útlánaáhætta Samþjöppunaráhætta Landsáhætta Afhendingaráhætta Uppgjörsáhætta	Starfsmannaáhætta Áhætta vegna svika Áhætta vegna upplýsingatækni Orðsporsáhætta Pólítísk áhætta/lög og reglur Skjalaáhætta Úrskurðaráhætta Lífeyris Áhætta vegna útvistunar Upplýsingaáhætta

► Fjárfestingarstefna

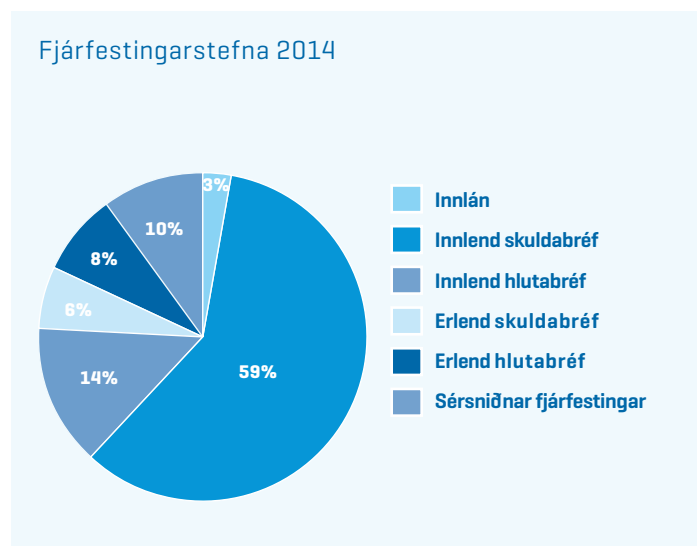
Fjárfestingarstefna sjóðsins er mótuð árlega og samþykkti stjórn Lífeyrissjóðs verkfræðinga fjárfestingarstefnu sjóðsins fyrir árið 2014 í nóvember sl. Hver eignaflokkur var metinn út frá stöðu markaða og framtíðarhorfa þar sem litið var til samspils áhættu og ávöxtunar. Við mat á áhættustigi sjóðsins var litið til mats á skuldbindingum hans, framtíðargreiðsluflæði, aldurssamsetningar sjóðfélaga og tryggingafræðilegrar stöðu. Auk þess var samspil eigna og skuldbindinga skoðað út frá hversu næmt safnið var með tilliti til verðbólgu og breytingu vaxta. Í kjölfarið voru gerðar ýmsar sviðsmyndir. Í framhaldi af þessari vinnu var sett fram fjárfestingarstefna sjóðsins ásamt fjárfestingarheimildum.

Þá eru ákveðin vikmörk á hverjum eignaflokki í fjárfestingarstefnunni en tilgangur vikmarka er að sjóðurinn geti nýtt sér markaðsaðstæður á hverjum tíma eða brugðist við óvæntum aðstæðum. Fjárfestingarstefnan var svo borin saman við eignasafn sjóðsins og fjárfestingarstefnu árs 2013 í framfallinu (e. efficient frontier).

Í ljósi gjaldeyrishafta og í kjölfar bankahruns hafa fjárfestingarkostir lífeyrissjóða takmarkast mikið. Þó hefur fjárfestingarkostum innanlands verið að fjölga aðeins og horfur eru á að það muni halda áfram. Fjárfestingarstefnan endurspeglar þó þann skort á fjárfestingartækifærum sem eru í dag. Ef borin er saman eignasamsetning samtryggingardeildar sjóðsins í lok árs 2013 við fjárfestingarstefnu fyrir árið 2014 eru helstu breytingar þær að innlán og innlend skuldabréf minnka lítillega og erlend hlutabréf og sérsniðnar fjárfestingar aukast.

Viðmið eignaflokka

Hver undirflokkur eigna hefur sitt viðmið og er árangur og flökt hvers flokks borin reglulega saman við árangur og flökt viðmiðs. Viðmið eignaflokka eru í töflu hér fyrir neðan.

Innlán	OMX13MNI vísitala ríkisbréfa með 3ja mánaða líftíma
Innlend skuldabréf	Gamma GBI skuldabréfavísitala
Innlend hlutabréf	OMX16GISK hlutabréfavísitala Kauphallar Íslands
Erlend hlutabréf	MSCI World Index Total Return hlutabréfavísitala Morgan Stanley
Erlend skuldabréf	BARCAP TR Bond Index skuldabréfavísitala Barclays Capital
Sérsniðnar fjárfestingar	HFRI FoF Composite Index marksjóðasjóðavísitala frá Hedge Fund Research

► Tryggingafræðileg staða

Samkvæmt tryggingafræðilegri athugun voru heildareignir 1,3% umfram heildarskuldbindingar í árslok og var staða sjóðsins því jákvæð.

Tryggingafræðileg athugun er gerð af tryggingafræðingi sjóðsins. Í henni felst samanburður á verðmæti eigna sjóðsins og iðgjalda við þær skuldbindingar til greiðslu lífeyris sem leiða af samþykktum hans.

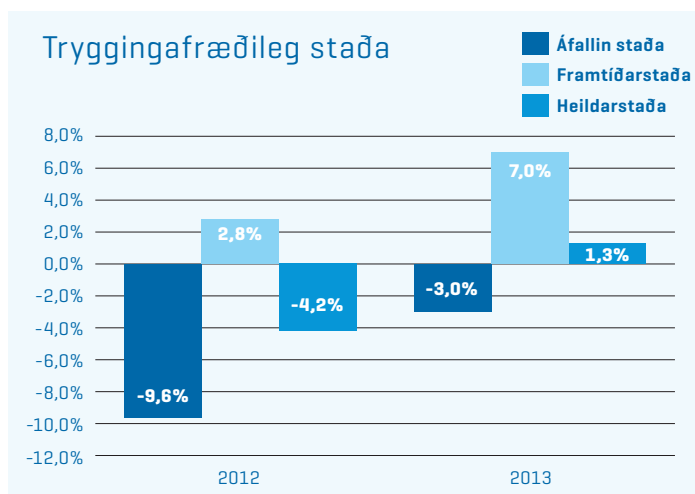
Lög um starfsemi lífeyrissjóða og samþykktir sjóðsins setja vikmörk fyrir þann mun sem leyfilegur er milli eignaliða og skuldbindinga án þess að bregðast þurfi við. Í samþykktum er kveðið á um að frávik megi ekki vera meira en 10% og er staða sjóðsins innan þeirra marka. Samkvæmt lögum eru vikmörk almennt 10% á einstöku ári og ef munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í 5 ár þá þarf að gera breytingar á samþykktum. Frá árinu 2009 hafa verið í gildi bráðabirgðalög sem hafa víkkað þessi vikmörk tímabundið.

Staða áfallinna skuldbindinga nam 1.331 m.kr. umfram eignir og var þannig neikvæð um -3%. Er þá búið að taka tillit til lækkunar á áunnum réttindum í nóvember s.l. sem samþykkt var á aðalfundi 2013. Vænt framtíðariðgjöld eru hins vegar 2.393 m.kr. hærri en áætlaðar framtíðarskuldbindingar eða sem nemur 7% af framtíðarskuldbindingum. Samanlagt var tryggingafræðileg staða sjóðsins jákvæð um 1.062 m.kr. eða um 1,3%.

Helstu ástæður breytinga frá fyrra ári voru;

- Endurmetin ávöxtun sjóðsins af hálfu tryggingafræðings studdi við ávöxtunarviðmið sjóðsins 3,5%,
- Leiðrétting á áunnum réttindum í nóvember 2013
- Breyting tryggingafræðings á forsendum um örorkulífur, úr 40% í 25%, sem endurspeglar betur en áður sögulegt vægi örorkulífeyris í sjóðnum.

Samkvæmt ákvæðum samþykktu sjóðsins sem staðfestar voru á síðasta ári þá skal reikna nýjar réttindatöflur fyrir sjóðinn þar sem staða framtíðar er jákvæð umfram 3%. Það þýðir að sjóðfélagar munu ávinna sér aukinn rétt með greiðslu iðgjalda til sjóðsins þegar þessi breyting hefur tekið gildi um næstu áramót.

► Verðbréfaeign og fjárfestingar

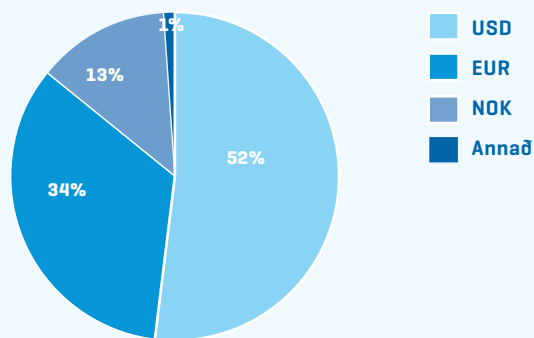
Verðbréfaeign í árslok

Alls nam verðbréfaeign samtryggingardeildar að viðbættum bankainnstæðum 44.361 m.kr. í lok ársins. Samsetning verðbréfasafnsins var innan vikmarka fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Bankainnstæður voru 3,6% af verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins, sjóðfélagalán voru 14,5%, önnur innlend skuldabréf voru 46,7%, innlend hlutabréf voru 14,3%, erlend skuldabréf voru 5,9%, erlend hlutabréf voru 6,3% og sérsniðnar fjárfestingar voru 8,7%.

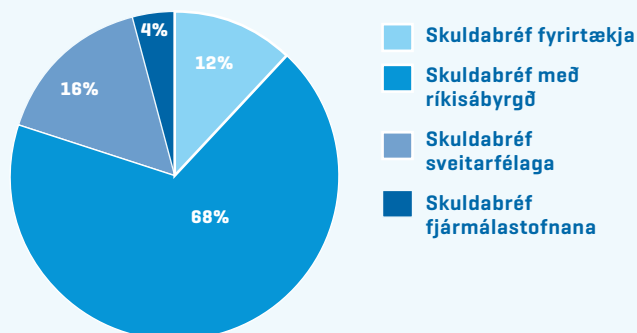
Íslenska ríkið er langstærsti útgefandi skuldabréfa í eignasafni sjóðsins. Vægi ríkisskuldabréfa minnkaði lítillega á milli ára og nam 31,8% í samanburði við 32,5% í lok árs 2012. Lítil breyting var á vægi annarra innlendra skuldabréfa en ríkis. Þá minnkaði vægi innlána um 1,1%. Vægi innlendra og erlendra hlutabréfa hækkaði en vægi erlendra skuldabréfa lækkaði. Þá lækkaði vægi sérsniðinna fjárfestinga.

Skipting eigna í erlendum gjaldmiðlum

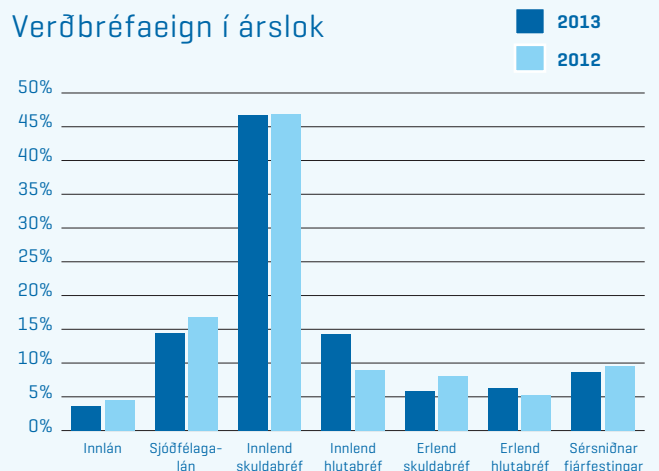

Fjárfestingar	Kaup	Sala/afborgun	Alls
Bankainnstæður	179	-	179
Sjóðfélagalán	290	-680	-390
Ríkisskuldabréf	5.438	-4.286	1.152
Önnur innl. skbr.	1.207	-1.084	123
Innl. hlutabréf	2.150	-673	1.477
Erl. Skuldabréf	5.243	-5.422	-179
Erl. Hlutabréf	1.317	-770	547
Sértækar fjárfestingar	225	-152	73
Samtals	16.049	-13.067	2.982

Innlend skuldabréf

Verðbréfaeign í árslok

► Séreignardeild

Fjórir af hverjum tíu launþegum greiða ekki í viðbótarlífeyrissparnað og verða þar af leiðandi af 2% launahækkun eða 100% ávöxtun á 2% mótframlag sitt. Þá er gert ráð fyrir í aðgerðaráætlun ríkisstjórnarinnar að hægt verði á árunum 2014 – 2016 að greiða inn á höfuðstól húsnæðislána eða inn á sérstakan húsnæðissparnaðarreikning með óskattlögðum viðbótarlífeyrissparnaði. Erfitt er að finna sparnaðarform sem stenst samanburð við viðbótarlífeyrissparnað.

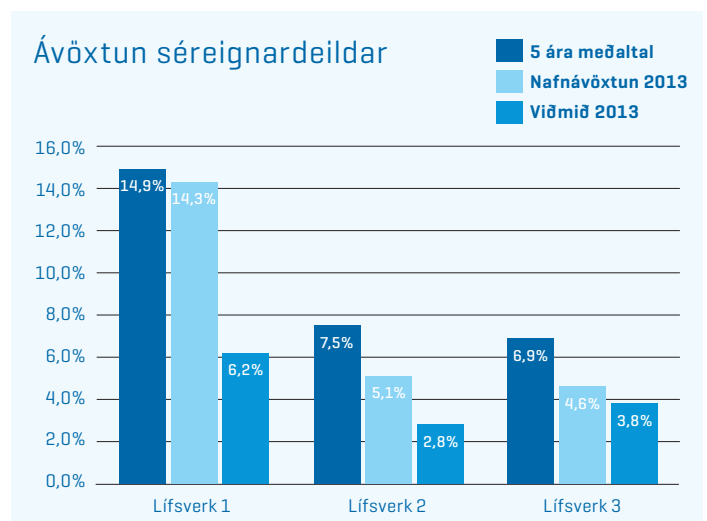
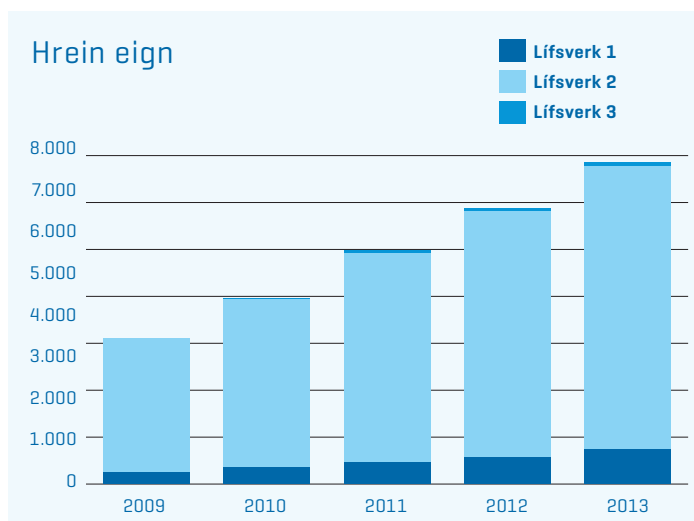
Öllum er heimilt að greiða viðbótarlífeyrissparnað til séreignardeildar Lífsverks með gerð samnings þar um. Hluti af 12% skylduútgjaldi sjóðfélaga, 2%, greiðist til séreignardeildar sem séreign þegar valin er Blönduð leið hjá sjóðnum. Séreignarsparnaður veitir sjóðfélögum aukið svigrúm til úttekta á lífeyri og sveigjanleika við starfslok. Þannig er heimilt samkvæmt lögum að hefja úttekt á séreignarsparnaði frá 60 ára aldri með eingreiðslu eða jöfnum greiðslum á ákveðnu tímabili. Séreign erfist við fráfall sjóðfélaga.

Breyting hefur verið gerð á nöfnum séreignardeilda Lífsverks. Áfram verða þrjár mismunandi leiðir í boði og eru fjárfestingaráherslur leiðanna óbreyttar. Lífsverk 1 fjárfestir í innlendum og erlendum hlutabréfum og innlendum skuldabréfum og hefur

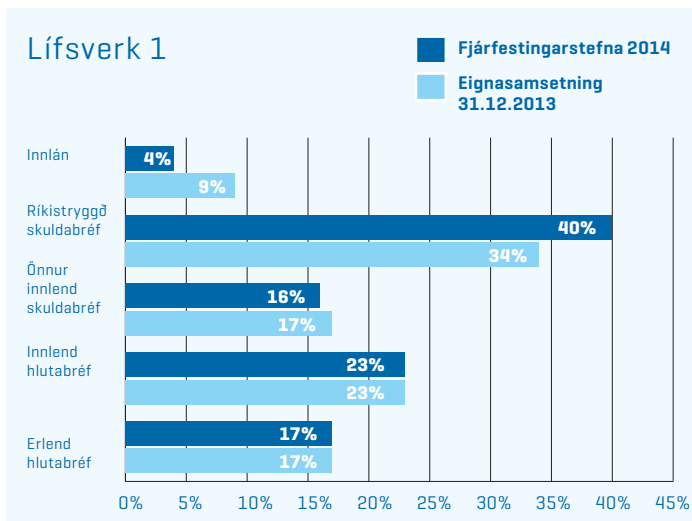
sömu fjárfestingarstefnu og Séreignardeild 2 hafði. Lífsverk 2 fjárfestir eingöngu í innlendum skuldabréfum og hefur sömu fjárfestingarstefnu og Séreignardeild 1 hafði. Lífsverk 3 fjárfestir eingöngu í innlánnum og ríkistryggðum skuldabréfum og hefur sömu fjárfestingarstefnu og Séreignardeild 3 hafði.

Séreignardeildirnar skiluðu góðri ávöxtun á árinu 2013 en jákvæð nafn- og raunávöxtun var á öllum leiðunum ásamt því að allar leiðirnar skiluðu umtalsvert betri ávöxtun en markaðsviðmið þeirra. Lífsverk 1 (áður Séreignardeild 2) skilaði 14,3% nafnávöxtun og 10,3% raunávöxtun. Lífsverk 2 (áður Séreignardeild 1) skilaði 5,1% nafnávöxtun og 1,4% raunávöxtun og Lífsverk 3 (áður Séreignardeild 3) skilaði 4,6% nafnávöxtun og 0,9% raunávöxtun. Þá hefur 5 ára meðalnafnávöxtun verið mjög góð. Lífsverk 1 hefur skilað að meðaltali sl. 5 ár 14,9% nafnávöxtun, Lífsverk 2 hefur skilað 7,5% og Lífsverk 3 hefur skilað 6,9%.

Sjóðfélagar geta fært séreign á milli leiða endurgjaldslaust eða ákveðið að skipta um þá ávöxtunardeild sem greitt er til með því að fylla út beiðni þar um. Sjóðfélögum er velkomið að hafa samband við starfsmenn sjóðsins til að fara yfir áhættustig og eignasamsetningu séreignardeilda.

Framlag innlendra hlutabréfa í ávöxtun séreignarleída var hæst í Lífsverk 1, framlag ríkisskuldabréfa var hæst í Lífsverk 2, en framlag innlána í Lífsverk 3. Séreignarleíðirnar eru gerðar upp á markaðsverði og er reiknað gengi daglega. Fjárfestingarstefna séreignarleíðanna kveður á um markmið eignasamsetningar verðbréfa eftir helstu eignaflokkum í lok næsta árs með ákveðnum vikmörkum.

Lífeyrisgreiðslur vegna tímabundinnar lagaheimildar til úttektar á séreignarsparnaði námu 76 m.kr. á árinu 2013 samanborið við 144 m.kr. á árinu 2012.

Lífsverk 1 [áður Séreignarleíð 2]

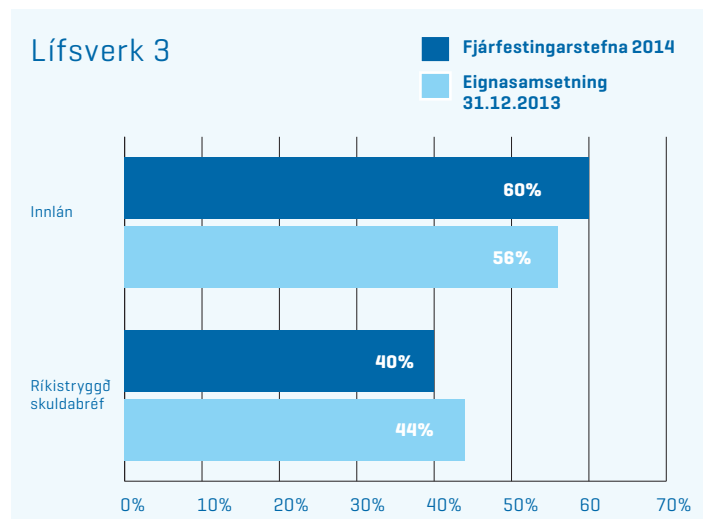
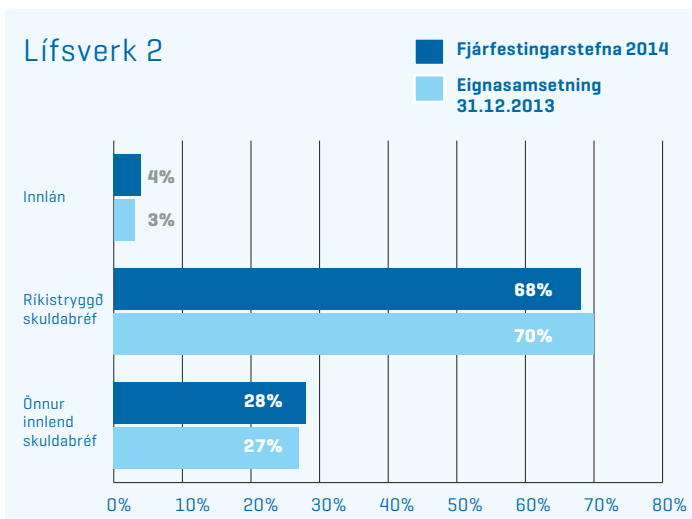
Nafnávöxtun Lífsverks 1 var 14,3% á árinu 2013 og hrein raunávöxtun var 10,3%. Iðgjöld námu 94 m.kr., lífeyrisgreiðslur voru 9 m.kr. og hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok var 734 m.kr. Alls greiddu 287 sjóðfélagar iðgjald í leið 1 á árinu 2013 og 12 fengu greiddan lífeyri.

Lífsverk 2 [áður Séreignarleíð 1]

Nafnávöxtun Lífsverks 2 var 5,1% á árinu 2013, og hrein raunávöxtun 1,4%. Iðgjöld námu 648 m.kr., lífeyrisgreiðslur voru 130 m.kr. og hrein eign til greiðslu lífeyris var 6.045 m.kr. í árslok. Alls greiddu 2.739 sjóðfélagar iðgjald í leið 2 á árinu 2013 og 93 fengu greiddan lífeyri.

Lífsverk 3 [áður Séreignarleíð 3]

Nafnávöxtun Lífsverks 3 var 4,6% á árinu 2012 og hrein raunávöxtun 0,9%. Iðgjöld námu 12,2 m.kr. og lífeyrisgreiðslur voru 40 þ.kr. Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok var 69,4 m.kr. Alls greiddu 47 sjóðfélagar iðgjald í leið 3 á árinu 2013 og 1 fékk greiddan lífeyri.

► Sjóðfélagalán

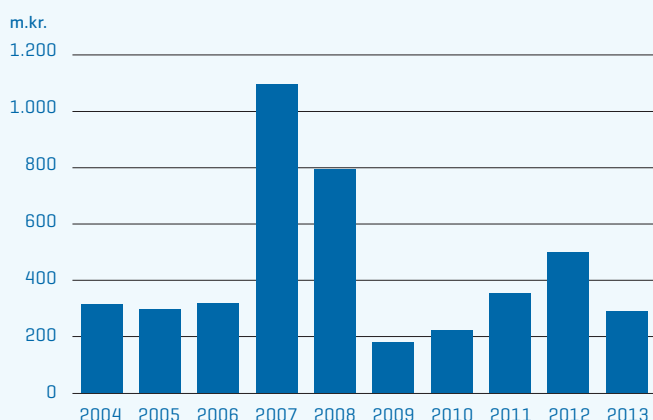
Sjóðfélagar öðlast lánsrétt eftir að hafa greitt iðgjöld í sjóðinn í samtals 4 mánuði og þurfa að vera virkir greiðendur með iðgjöld í skilum. Hámarksfjárhæð lána var nýlega hækkuð í 45 m.kr. á frumlánum (3,7% verðtr. vextir) og viðbótarlán voru hækkuð í 20 m.kr. (4,3% verðtr. vextir). Veðhlutfall íbúðarhúsnæðis er 70% af markaðsvirði fasteignar. Lánin eru veitt til langs tíma eða til 5-40 ára. Ekkert uppgreiðslugjald er á lánunum og lán-takendur geta greitt inn á höfuðstól lána eins oft og þeir vilja á lánstíma.

Ný lán til sjóðfélaga námu 290 m.kr. sem er minnkun um 42% frá fyrra ári. Á fyrstu mánuðum þessa árs hefur orðið veruleg aukning í útgáfu nýrra sjóðfélagalána sem m.a. má rekja til fyrrgreindra breytinga á lánsfjárhæðum. Sjóðfélagar eiga nú möguleika á því að fjármagna húsnæðis kaup sín nær eingöngu hjá sjóðnum á hagkvæmum vaxtakjörum.

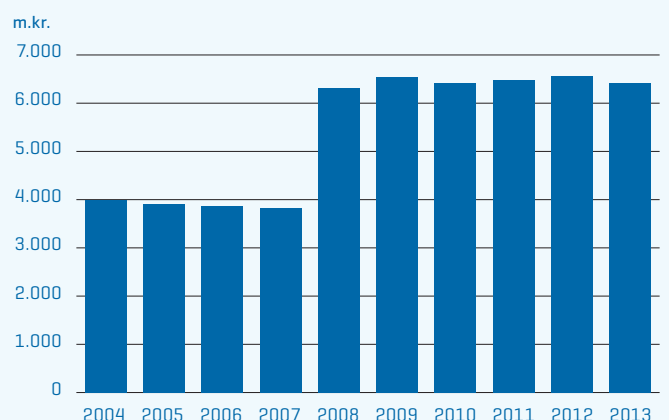
Í árslok 2013 var heildarfjárhæð sjóðfélagalána 6.417 m.kr. og lækkar um 2% frá fyrra ári. Fjöldi lána í árslok var 1.754 og fækkar um 4% milli ára. Hlutfall sjóðfélagalána af hreinni eign samtryggingardeildar var 14,7% í árslok og minnkar um 2,5% milli ára. Heildarvanskil sjóðfélagalána eru svipuð milli ára og hækka óverulega. Stærstur hluti vanskila er tilkominn vegna greiðsluskjóls sjóðfélaga hjá umboðsmanni skuldara.

Ný lög um neytendalán nr. 33/2013 tóku gildi þann 1. nóvember 2013 og falla sjóðfélagalán undir þá löggjöf. Ný lög gera umtalsvert meiri kröfur til lánveitenda varðandi upplýsingagjöf til lán-takenda og hefur umsýsla sjóðsins vegna þessa aukist töluvert á árinu.

Ný sjóðfélagalán

Staða sjóðfélagalána í lok árs

► Stjórn

Blað var brotið í sögu sjóðsins er rafrænt stjórnarkjör fór fram í fyrsta sinn í mars 2014. Aldrei áður hefur slíkt stjórnarkjör farið fram hjá öðrum lífeyrissjóðum svo vitað sé. Markmiðið var að efla lýðræðið enn frekar í sjóðnum og auðvelda sjóðfélögum að hafa áhrif á starfsemi síns sjóðs, s.s. þeim sem búa utan höfuðborgarsvæðisins.

Stjórn lífeyrissjóðsins er skipuð fimm aðalmönnum og fimm til vara. Tvö ár í röð eru tveir aðalmenn í rafrænu kjöri og tveir varamenn á aðalfundi en þriðja hvert ár er einn aðalmaður í rafrænu kjöri og einn til vara á aðalfundi.

Á árinu 2014 ber að kjósa tvo aðalmenn í stjórn, eina konu og einn karl, og þrjá varastjórnarmenn.

Í stjórn eru (kjörtímabili lýkur):

Þráinn Valur Hreggviðsson, formaður (2015)
Þrándur Ólafsson, varaformaður (2014)
Ásbjörg Kristinsdóttir (2016), fundarritari
Björn Ágúst Björnsson (2014),
Helena Sigurðardóttir, (2015)

Varastjórnarmenn:

Guðrún Rögnvaldardóttir (2015)
Halldór Árnason (2014)
Jón Lárus Stefánsson (2015)
Brynja Baldursdóttir (2016)

Stjórnin kom saman 21 sinnum frá síðasta aðalfundi.

Talið frá vinstri: Auður Finnbogadóttir, Helena Sigurðardóttir, Björn Ágúst Björnsson, Ásbjörg Kristinsdóttir, Þrándur Ólafsson og Þráinn Valur Hreggviðsson.

▶ Starfsmenn

Talið frá vinstri: Þórhallur S. Barðason, Rut Hreinsdóttir, Óla Helga Sigfinnsdóttir, Elísabet Katrín Jósefsdóttir, Auður Finnbogadóttir og Lýður H. Gunnarsson

Starfsmenn

Alls störfuðu sex starfsmenn hjá sjóðnum í fullu starfi á árinu 2013.

Starfsmenn sjóðsins í árslok:

Auður Finnbogadóttir, framkvæmdastjóri
Elísabet Katrín Jósefsdóttir, móttaka og iðgjaldaskráning
Lýður H. Gunnarsson, sjóðstjóri
Óla Helga Sigfinnsdóttir, bókhald og lífeyrismál
Rut Hreinsdóttir, fjármálastjóri
Þórhallur S. Barðason, verðbréfabókhald

Ársreikningur 2013

LÍFEYRISSJÓÐUR
VERKFRÆÐINGA

► Áritun og skýrsla stjórnar

Um sjóðinn

Lífeyrissjóður verkfræðinga er blandaður lífeyrissjóður sem starfrækir samtryggingardeild og þrjár leiðir í séreignardeild. Af 12% skylduframlagi í lífeyrissjóðinn fer 10% til samtryggingardeildar en 2% til séreignardeildar nema sérstaklega sé óskað eftir að allt skylduframlagið skuli fara í samtryggingardeildina. Í árslok 2013 námu heildareignir sjóðsins 51,3 milljörðum króna og hafði sjóðurinn þá vaxið um 14,2% á árinu.

Afkoma

Ávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var góð þegar tekið er mið af áhættustigi sjóðsins og fjárfestingarmöguleikum. Nafnávöxtun samtryggingardeildar var 8,7% á árinu 2013 og raunávöxtun 4,8%. Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris var 44.511 m.kr. og hækkaði um 13,8% á milli ára. Vísitala neysluerðs hækkaði um 3,7% á árinu.

Nafnávöxtun Séreignarleiðar 1 var 5,1% og hrein raunávöxtun var 1,4%. Hrein eign í árslok var 6.045m.kr. og jókst um 15% á milli ára. Nafnávöxtun Séreignarleiðar 2 var 14,3% og hrein raunávöxtun 10,3%. Hrein eign í árslok nam 734 m.kr og hækkaði um 29,9% á milli ára. Nafnávöxtun Séreignarleiðar 3 var 4,6% og hrein raunávöxtun 0,9%. Hrein eign í árslok var 69 m.kr. og hækkaði um 27,1%.

Iðgjöld og lífeyrir

Samanlögð iðgjöld ársins 2013 námu 3.318 m.kr. og námu sam-
anlagðar lífeyrisgreiðslur 683 m.kr. Hlutfall lífeyris af saman-
lögðum iðgjöldum var 20,6%. Iðgjöld í samtryggingardeild voru

2.564 m.kr. og hækkuðu um 5,9% frá fyrra ári. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 2.566. Meðalfjöldi lífeyrisþega var 301, lífeyrisgreiðslur voru 512 m.kr., og lífeyrir sem hlutfall af ið-
gjöldum var 21,2%. Iðgjöld í séreignardeild námu 754 m.kr. og hækkuðu um 5,2%. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 3.073. Fjöldi lífeyrisþega var 106 og lífeyrisgreiðslur voru 139 m.kr. eða sem nemur 18,4% af iðgjöldum.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða í árslok 2013 var 1,3%. Staða áfallinna skuldbindinga nam -3,0% en staða framtíðarskuldbindinga var 7,0%. Staða sjóðsins er vel innan þeirra marka sem áskilið er í lögum en rétt er að benda á að við útreikning tryggingafræðilegu stöðunnar hefur verið stuðst við örorkulíkur sem endurspeglar betur en áður sögulegt vægi örorkulífeyris í sjóðnum.

Laun og stöðugildi

Heildarfjárhæð launa og launatengdra gjalda var um 78 m.kr. Stöðugildi í árslok voru 6.

Sjóðfélagalán

Heildarfjárhæð nýrra sjóðfélagalána á árinu var 290 m.kr. og lækkaði frá árinu áður. Breytingar voru gerðar í janúar 2014 á lánareglum og meðal annars var hámarkslánsfjárhæð frumlána og viðbótarlána hækkuð. Fyrstu mánuði ársins 2014 hefur orðið veruleg aukning í útgáfu nýrra sjóðfélagalána en sjóðfélögum bjóðast ennþá hagkvæm lánakjör verðtryggðra langtímalána.

Starfsumhverfi

Farið var í mikilvæga yfirferð og uppfærslu á samþykktum sjóðsins á árinu og nýjar samþykktir tóku gildi þar sem meðal annars er skilyrt að kosningar til stjórnar skuli vera með rafrænum hætti. Auk þess voru ýmsar reglur sjóðsins uppfærðar og nýjar staðfestar. Einnig var komið á ítarlegum verkferlum í samræmi við leiðbeinandi tilmæli FME um upplýsingakerfi eftirlitsskyldra aðila. Sífellt fleiri sjóðfélagar nýta sér þann kost að fá stöðufund og fara yfir sín lífeyrismál.

Fjárfestingar á árinu 2014 munu endurspeglast af því fjárfestingarumhverfi sem búið er við og þeirri fjárfestingarstefnu sem mótuð var í nóvember 2013. Áhættustefna er uppfærð árlega á sama tíma og fjárfestingarstefna. Verðtryggðir vextir langra ríkisskuldabréfa hafa þokast uppá við en framboð er lítið af öðrum skuldabréfum. Nokkur aukning hefur orðið á framboði innlendra hlutabréfa. Vegna gjaldeyrishafta munu fjárfestingar erlendis takmarkast við endurfjárfestingar og vextir erlendis eru ennþá sögulega lágir þó búast megi við að þeir fari að þokast uppá við á næstu misserum. Stöðugleika virðist ekki vera náð í efnahagslífi heimsins og stjórn málaórói getur haft neikvæð áhrif á fjármálamarkaði.

Reykjavík, 13. mars 2014

Stjórn

Valur Hreggviðsson
Stjórnarformaður

Helena Sigurðardóttir

Ásbjörg Kristinsdóttir

Prándur S. Ólafsson
Varaformaður

Björn Ágúst Björnsson

Framkvæmdastjóri:

Auður Finnbogadóttir

► Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í Lífeyrissjóði verkfræðinga

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs verkfræðinga fyrir árið 2013. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 55/2000. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem þeir telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem

varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi, sem og mat á framsetningu hans í heild. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningur Lífeyrissjóðs verkfræðinga gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2013, fjárhagsstöðu hans 31. desember 2013 og breytingu á handbæru fé á árinu 2013, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 13. mars 2014

KPMG ehf.

Hrafnhildur Helgadóttir
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	Skýr.	Samstæða		Samtryggingardeild	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Iðgjöld					
Iðgjöld sjóðfélaga		1.098.108	1.022.647	1.016.156	941.353
Iðgjöld launagreiðenda		2.216.717	2.116.039	1.542.303	1.477.522
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(1.844)	(2.657)	485	(562)
Jöfnun örorkubyrði		4.781	3.886	4.781	3.886
Iðgjöld alls	3-4	<u>3.317.762</u>	<u>3.139.915</u>	<u>2.563.725</u>	<u>2.422.199</u>
Lífeyrir					
Lífeyrir	5	651.355	664.004	512.399	489.652
Kostnaður vegna örorkulífeyris	6	31.565	7.892	31.565	7.892
Lífeyrir alls		<u>682.919</u>	<u>671.895</u>	<u>543.964</u>	<u>497.544</u>
Fjárfestingartekjur					
Tekjur af eignarhlutum	7	1.749.907	1.479.427	1.370.758	1.104.562
Vaxtatekjur og gengismunur	8	1.825.614	2.670.562	1.824.160	2.669.986
Breytingar á niðurfærslu	9	434.196	(31.148)	434.196	(31.148)
Fjárfestingartekjur alls		<u>4.009.717</u>	<u>4.118.841</u>	<u>3.629.114</u>	<u>3.743.400</u>
Fjárfestingargjöld					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	10-12	66.098	61.042	66.098	61.042
Fjárvörslu- og eignastýringarkostnaður		107.156	59.079	91.188	45.529
Fjárfestingargjöld alls		<u>173.255</u>	<u>120.121</u>	<u>157.286</u>	<u>106.571</u>
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		90.532	83.607	84.174	78.226
Tímabundinn skattur		0	(4.050)	0	0
Hækkun á hreinni eign á árinu		6.380.773	6.387.181	5.407.415	5.483.259
Hrein eign frá fyrra ári		44.979.334	38.592.154	39.104.121	33.620.863
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>51.360.108</u>	<u>44.979.336</u>	<u>44.511.536</u>	<u>39.104.122</u>

fyrir árið 2013

Séreignarleið 1		Séreignarleið 2		Séreignarleið 3	
31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
68.167	67.659	10.944	10.786	2.841	2.848
594.199	563.884	71.181	66.241	9.033	8.393
(14.311)	(2.289)	11.653	1.141	329	(948)
0	0	0	0	0	0
<u>648.056</u>	<u>629.254</u>	<u>93.778</u>	<u>78.169</u>	<u>12.203</u>	<u>10.293</u>
129.664	157.531	9.252	15.919	40	902
0	0	0	0	0	0
<u>129.664</u>	<u>157.531</u>	<u>9.252</u>	<u>15.919</u>	<u>40</u>	<u>902</u>
290.095	324.486	86.253	47.868	2.801	2.511
1.290	4.311	54	134	9	11
0	0	0	0	0	0
<u>291.385</u>	<u>324.917</u>	<u>86.407</u>	<u>48.001</u>	<u>2.811</u>	<u>2.522</u>
0	0	0	0	0	0
14.253	12.186	1.595	1.270	121	95
<u>14.253</u>	<u>12.186</u>	<u>1.595</u>	<u>1.270</u>	<u>121</u>	<u>95</u>
5.658	4.830	635	505	65	47
0	(3.643)	0	(372)	0	(35)
789.867	783.268	168.703	108.847	14.788	11.807
5.255.531	4.472.263	565.089	456.242	54.593	42.787
<u>6.045.398</u>	<u>5.255.531</u>	<u>733.792</u>	<u>565.089</u>	<u>69.382</u>	<u>54.593</u>

Efnahagsreikningur

	Skýr.	Samstæða		Samtryggingardeild	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Fjárfestingar					
Verðbréf með breytilegum tekjum		15.756.590	12.157.022	13.920.533	10.481.396
Verðbréf með föstum tekjum.....		27.066.642	24.083.274	22.406.473	20.177.834
Veðlán.....		6.416.787	6.552.949	6.416.787	6.552.949
Bundnar bankainnstæður		1.216.276	1.129.179	949.819	880.806
Aðrar fjárfestingar		30.302	0	30.302	0
Fjárfestingar alls	13-17	<u>50.486.597</u>	<u>43.922.423</u>	<u>43.723.914</u>	<u>38.092.985</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur		273.845	148.511	218.416	118.180
Aðrar kröfur		20.682	415.497	20.682	415.497
Kröfur alls		<u>294.527</u>	<u>564.009</u>	<u>239.098</u>	<u>533.678</u>
Aðrar eignir					
Rekstrarfjármunir.....	18	4.729	5.846	4.729	5.846
Sjóður og veltiinnlán.....		667.144	530.612	667.144	530.612
Aðrar eignir alls		<u>671.873</u>	<u>536.458</u>	<u>671.873</u>	<u>536.458</u>
Eignir samtals		<u>51.452.996</u>	<u>45.022.889</u>	<u>44.634.884</u>	<u>39.163.120</u>
Skuldir					
Aðrar skuldir.....		(92.888)	(43.554)	(92.888)	(43.555)
Skuldir milli deilda.....		(0)	(0)	(30.460)	(15.445)
Skuldir alls		<u>(92.888)</u>	<u>(43.554)</u>	<u>(123.348)</u>	<u>(59.001)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>51.360.108</u>	<u>44.979.336</u>	<u>44.511.536</u>	<u>39.104.122</u>

31. desember 2013

Séreignarleið 1		Séreignarleið 2		Séreignarleið 3	
31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.525.549	1.335.637	293.321	323.748	17.187	16.240
4.269.777	3.678.268	367.143	227.172	23.249	0
0	0	0	0	0	0
174.220	201.101	64.680	9.616	27.557	37.656
0	0	0	0	0	0
<u>5.969.546</u>	<u>5.215.006</u>	<u>725.144</u>	<u>560.536</u>	<u>67.993</u>	<u>53.896</u>
48.769	26.859	5.927	3.170	733	302
0	0	0	0	0	0
<u>48.769</u>	<u>26.859</u>	<u>5.927</u>	<u>3.170</u>	<u>733</u>	<u>302</u>
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>6.018.315</u>	<u>5.241.865</u>	<u>731.071</u>	<u>563.706</u>	<u>68.726</u>	<u>54.198</u>
0	0	0	0	0	0
27.082	13.666	2.722	1.383	656	396
<u>27.082</u>	<u>13.666</u>	<u>2.722</u>	<u>1.383</u>	<u>656</u>	<u>396</u>
<u>6.045.398</u>	<u>5.255.531</u>	<u>733.792</u>	<u>565.089</u>	<u>69.382</u>	<u>54.593</u>

Sjóðstreymi

	Samstæða		Samtryggingardeild	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Inngreiðslur				
Ídgjöld.....	3.193.646	3.036.850	2.463.490	2.339.031
Fjárfestingartekjur.....	1.381.054	916.940	1.358.491	897.812
Afborganir verðbréfa.....	4.878.939	4.738.536	4.878.939	4.738.536
Seld verðbréf með breytilegum tekjum.....	5.988.028	1.867.050	5.988.028	1.865.360
Seld verðbréf með föstum tekjum.....	2.205.532	5.410.316	2.205.532	5.410.316
Lækkun bankainnstæðna.....	0	1.299.384	0	1.299.384
Aðrar inngreiðslur.....	394.815	307	394.815	0
Inngreiðslur alls.....	18.042.015	17.269.383	17.289.296	16.550.439
Útgreiðslur				
Lífeyrir.....	682.919	660.118	543.964	485.766
Fjárfestingargjöld.....	123.922	121.225	107.953	107.673
Rekstrarkostnaður án afskrifta.....	88.744	81.887	67.372	76.506
Útgreiðslur alls.....	895.585	863.228	719.288	669.946
Ráðstöfunarfé til fjárfestinga.....	17.146.430	16.406.155	16.570.007	15.880.493
Fjárfestingar				
Kaup á verðbréfum með breytil. tekjum.....	4.975.837	3.588.844	4.399.414	3.063.184
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum.....	11.650.104	12.006.458	11.650.104	12.006.458
Ný veðlán.....	290.113	499.779	290.113	499.779
Aðrar fjárfestingar.....	93.845	3.303	93.845	3.303
Ráðstöfun alls.....	17.009.899	16.098.384	16.433.476	15.572.724
Hækkun á sjóði og veltiinnlánnum.....	136.531	307.768	136.531	307.768
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun.....	530.612	222.844	530.612	222.844
Sjóður og veltiinnlán í árslok.....	667.144	530.612	667.144	530.612

janúar - desember 2013

Séreignarleið 1		Séreignarleið 2		Séreignarleið 3	
31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
626.145	611.542	92.068	76.226	11.944	10.052
21.200	16.604	1.338	2.382	24	142
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	1.690
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	307
<u>647.345</u>	<u>628.146</u>	<u>93.406</u>	<u>78.608</u>	<u>11.968</u>	<u>12.190</u>
129.664	157.531	9.252	15.919	40	902
14.253	12.186	1.595	1.270	121	95
19.073	4.829	1.974	505	325	47
<u>162.990</u>	<u>174.545</u>	<u>12.821</u>	<u>17.694</u>	<u>486</u>	<u>1.044</u>
484.355	453.600	80.585	60.914	11.482	11.146
484.355	453.600	80.585	60.914	11.482	11.146
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
<u>484.355</u>	<u>453.600</u>	<u>80.585</u>	<u>60.914</u>	<u>11.482</u>	<u>11.146</u>
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar

Reikningsskilaáðferðir

1. Ársreikningurinn er í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og góða reikningsskilavenju. Við gerð ársreikningsins er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaáðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og allar fjárhæðir eru sýndar í þúsundum nema þar sem annað er tilgreint. Hann hefur að geyma sameinaðan ársreikning fyrir samtryggingardeild og séreignardeildir ásamt sérgreindum ársreikningum eftir deildum.

Við gerð ársreiknings ber stjórnendum sjóðsins að meta ýmsa liði ársreikningsins. Matsaðferðir byggja á góðri reikningsskilavenju. Endanleg niðurstaða sem verður við innlausn eða sölu þeirra liða, sem metnir voru, getur orðið önnur en niðurstaða mats stjórnenda.

2. Verðbréfaeign sjóðsins skiptist í verðbréf með breytilegum tekjum (hlutabréf og hlutdeildarskírteini), verðbréf með föstum tekjum (skuldabréf) og veðlán. Skráð verðbréf með breytilegum tekjum eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en óskráð bréf á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði, sé það lægra. Hlutdeildarskírteini og aðrir eignarhlutar í sjóðum um sameiginlegar fjárfestingar eru færðar á markaðsverði hvort sem um er að ræða skráð eða óskráð bréf. Verðbréf með föstum tekjum eru eignfærð miðað við ávöxtunarkröfu við kaup. Veðlán eru færð til eignar á kaupkröfu að teknu tilliti til varúðarniðurfærslu. Erlend verðbréf eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi SÍ í árslok.

Bankainnstæður eru innstæður sem eru bundnar lengur en þrjú mánuði og heyra undir liðinn fjárfestingar í efnahagsreikningi. Sjóður og veltiinnlán eru færð undir liðinn aðrar eignir í efnahagsreikningi og á sá liður við um innstæður sem ekki eru háðar tímatakmarkunum á notkun þeirra.

Iðgjöld

3. Ekki er áætlað fyrir óinnheimtum iðgjöldum í árslok. Móttekna greiðslur án skilgreina eru færðar sem innheimt iðgjöld.
4. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða er fært meðal iðgjalda.

Lífeyrir

5. Undir liðnum lífeyrir eru allar útgreiðslur sjóðsins þ.e. greiddur ellilífeyrir, makalífeyrir, barnalífeyrir og örorkulífeyrir fyrir samtryggingardeild.

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeilda sundurliðast þannig:

	2013	2012
Ellilífeyrir	392.542	380.377
Makalífeyrir	71.817	65.444
Örorkulífeyrir	40.502	37.907
Barnalífeyrir	7.538	5.924
	<u>512.399</u>	<u>489.652</u>
Lífeyrisgreiðslur séreignardeilda sundurliðast þannig:		
Lífeyrisgreiðslur úr Séreignarleið 1.....	129.664	157.531
Lífeyrisgreiðslur úr Séreignarleið 2.....	9.252	15.919
Lífeyrisgreiðslur úr Séreignarleið 3.....	40	902
	<u>651.355</u>	<u>664.004</u>

6. Undir liðnum kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður vegna álagðra gjalda á sjóðinn til VIRK endurhæfingarsjóðs 31.427 þúsund krónur. Álag þetta er í samræmi við lög nr. 60/2012 sem tóku gildi 1. október 2012.

Skýringar

Fjárfestingartekjur

7. Tekjur af eignarhlutum sundurliðast þannig:

	2013	2012
Gengismunur innlendra hlutabréfa og hlutdeildarskírteina.....	1.608.891	876.745
Gengismunur erlendra hlutabréfa og hlutdeildarskírteina	(41.787)	529.709
Arður hlutabréfa.....	182.802	60.034
Tekjur vegna gjaldmiðlavarnarsamninga.....	0	12.940
	<u>1.749.907</u>	<u>1.479.427</u>

8. Vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur sundurliðast þannig:

	2013	2012
Af sjóðfélagalánnum.....	481.008	537.680
Af innlendum skuldabréfum	1.571.249	1.697.586
Af erlendum skuldabréfum.....	(305.429)	202.663
Af bankainnstæðum	66.922	226.539
Dráttarvextir.....	11.863	6.094
	<u>1.825.614</u>	<u>2.670.562</u>

9. Breytingar á niðurfærslum eigna sundurliðast þannig:

	2013	2012
Hlutabréf.....	0	(10.000)
Skuldabréf.....	434.196	(21.148)
	<u>434.196</u>	<u>(31.148)</u>

Rekstrarkostnaður

Laun og launatengd gjöld

10. Á árinu 2013 voru 6 stöðugildi hjá sjóðnum. Heildarfjárhæð launa og launatengdra gjalda var kr. 78.821 þúsund á árinu.

11. Laun stjórnar og framkvæmdastjóra greinast þannig:

	2013
Valur Hreggviðsson, formaður	1.768
Þrándur S. Ólafsson, varaformaður.....	1.106
Helena Sigurðardóttir, formaður endurskoðunarnefndar.....	1.006
Ágúst Valfells	752
Ásbjörg Kristinsdóttir, ritari.....	742
Agni Ásgeirsson, (í stjórn til apríl 2013).....	410
Jón Lárus Stefánsson	400
Sigurður M. Norðdahl, endurskoðunarnefnd.....	204
Jónas Bjarnason, endurskoðunarnefnd.....	204
Guðrún Rögnvaldardóttir.....	84
Björn Ágúst Björnsson	84
Auður Finnbogadóttir, framkvæmdastjóri	18.400
Samtals:	<u>25.160</u>

Skýringar

Þóknun endurskoðanda

12. Þóknunir endurskoðanda greinast þannig:	2013	2012
Endurskoðun	4.222	2.770
Innri endurskoðun	2.819	2.045
Önnur sérfræðiþjónusta	0	1.186
Samtals þóknun til endurskoðanda	<u>7.041</u>	<u>6.001</u>

Fjárfestingar

13. Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

Eignarhlutir í félögum skráðum í Kauphöll Íslands (eignarhlutir undir 2%)

	Samtrygging	Séreign 1	Séreign 2	Séreign 3	Samtals
Icelandair hf.	523.377	0	25.423	0	548.800
Vátryggingarfélag Íslands hf.	430.790	0	4.802	0	435.592
Hagar hf.	422.006	0	12.292	0	434.298
Eimskipafélag Íslands hf.	384.133	0	26.986	0	411.119
Össur hf.	364.396	0	12.061	0	376.457
Marel hf.	363.817	0	21.662	0	385.479
N1 hf.	277.434	0	13.458	0	290.892
Önnur hlutabréf.	<u>282.163</u>	<u>0</u>	<u>7.319</u>	<u>0</u>	<u>289.482</u>
Samtals	<u>3.048.117</u>	<u>0</u>	<u>124.003</u>	<u>0</u>	<u>3.172.120</u>

Eignarhlutir í innlendum óskráðum félögum og sjóðum:

Veðskuldabréfasjóðurinn Virðing (10%) ..	1.144.126	0	0	0	1.144.126
Eik fasteignafélag hf. (13,2%)	887.764	0	0	0	887.764
Skipti (2,6%)	697.991	0	0	0	697.991
Framtakssjóður Íslands (1,1%)	568.347	0	0	0	568.347
Fagfjárfestasjóðir	558.903	0	0	0	558.903
Verðbréfasjóðir	447.069	1.525.549	47.581	17.187	2.037.386
Önnur hlutabréf.	346.993	0	0	0	346.993
Jarðvarmi (2,1%)	255.309	0	0	0	255.309
Hampiðjan (3,1%)	200.274	0	0	0	200.274
Norðurtúrn (9,9%)	152.624	0	0	0	152.624
Kjölfesta slhf. (13,4%)	139.293	0	0	0	139.293
Virðing (7,3%)	32.479	0	0	0	32.479
Samtals	<u>5.431.172</u>	<u>1.525.549</u>	<u>47.581</u>	<u>17.187</u>	<u>7.021.489</u>

Erlendar eignir:

Framtakssjóðir	1.566.932	0	0	0	1.566.932
Hluabréfasjóðir	1.553.125	0	119.186	0	1.672.311
Hlutabréf, skráð	1.234.234	0	2.550	0	1.236.784
Skuldabréfasjóðir	515.221	0	0	0	515.221
Vogunarsjóðir	396.554	0	0	0	396.554
Millilagssjóðir	175.178	0	0	0	175.178
Samtals	<u>5.441.244</u>	<u>0</u>	<u>121.737</u>	<u>0</u>	<u>5.562.981</u>
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals	<u>13.920.533</u>	<u>1.525.549</u>	<u>293.321</u>	<u>17.187</u>	<u>15.756.590</u>

Skýringar

14. Verðbréf með föstum tekjum:

	Samtrygging	Séreign 1	Séreign 2	Séreign 3	Samtals
Innlendar eignir					
Skuldabréf fyrirtækja.....	2.452.534	117.661	11.299	0	2.581.494
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....	13.638.548	2.708.419	244.911	23.249	16.615.127
Skuldabréf sveitarfélaga.....	3.229.412	666.251	54.000	0	3.949.663
Skuldabréf fjármálastofnana.....	781.572	777.446	56.933	0	1.615.951
	<u>20.102.066</u>	<u>4.269.777</u>	<u>367.143</u>	<u>23.249</u>	<u>24.762.235</u>
Erlendar eignir					
Skuldabréf fyrirtækja.....	345.211	0	0	0	345.211
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....	1.959.196	0	0	0	1.959.196
	<u>2.304.407</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.304.407</u>
Verðbréf með föstum tekjum samtals.....	<u>22.406.473</u>	<u>4.269.777</u>	<u>367.143</u>	<u>23.249</u>	<u>27.066.642</u>

15. Veðlán greinast þannig:

	2013	2012
Lán til sjóðfélaga.....	6.498.616	6.648.074
Varúðarafskrift sjóðfélagalána í árslok.....	(81.829)	(83.850)
Sérgreind afskrift.....	0	(11.275)
Sjóðfélagalán alls	<u>6.416.787</u>	<u>6.552.949</u>

16. Fjárfestingar samtryggingardeildar greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum kr.	Í erl. mynt	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum.....	8.479.289	5.441.244	13.920.533
Verðbréf með föstum tekjum.....	20.102.066	2.304.407	22.406.473
Veðlán.....	6.416.787	0	6.416.787
Bankainnstæður.....	719.032	230.788	949.819
Aðrar fjárfestingar.....	30.302	0	30.302
	<u>35.747.475</u>	<u>7.976.438</u>	<u>43.723.913</u>

17. Undir liðnum aðrar fjárfestingar er fasteign sem sjóðurinn yfirtók á árinu sem fullnustueign.

Skýringar

Rekstrarfjármunir

18. Rekstrarfjármunir og afskriftir þeirra greinast þannig

	Rekstrar- fjármunir
Stofnverð 1/1	8.899
Afskrifað 1/1	(3.053)
Viðbót á árinu	671
Afskrifað á árinu	(1.788)
Selt og niðurlagt á árinu	0
Bókfært verð 31/12	<u>4.729</u>
Stofnverð 31/12	9.041
Afskrifað 31/12	(4.841)
Niðurfært á árinu	529
Bókfært verð 31/12	<u>4.729</u>

Skuldbindingar utan efnahags

19. Í árslok 2013 voru skuldbindingar sjóðsins vegna fjárfestingarloforða í framtakssjóðum að fjárhæð 1.030 milljónir króna.

Tryggingafræðileg úttekt samtryggingardeildar

20. Niðurstöður:

Fjárhæðir í milljónum króna	Áfallnar skuld- bindingar	Framtíðar- skuld- bindingar	Heildar- skuld- bindingar
Eignir	44.512	0	44.512
Endurmat	153	0	153
Fjárfestingarkostnaður	(1.564)	0	(1.564)
Iðgjöld	0	36.792	36.792
Samtals eign	<u>43.100</u>	<u>36.792</u>	<u>79.892</u>
Ellilífeyrir	35.953	29.058	65.011
Örorkulífeyrir	1.128	1.324	2.451
Makalífeyrir	6.408	2.506	8.914
Barnalífeyrir	171	275	445
Rekstrarkostnaður	772	1.237	2.008
Samtals skuldbindingar	<u>44.431</u>	<u>34.399</u>	<u>78.830</u>
Eignir - skuldbindingar	<u>(1.331)</u>	<u>2.393</u>	<u>1.062</u>
% af skuldbindingum	-3,0%	7,0%	1,3%

Kennitölur deilda

Kennitölur samtryggingardeildar

	2013	2012	2011	2010	2009
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	8,7%	10,5%	6,4%	0,4%	8,4%
Raunávöxtun m.v. vísitölu neysluverðs	4,8%	5,8%	1,1%	-2,2%	-0,2%
Hrein raunávöxtun	4,6%	5,5%	0,9%	-2,4%	-0,4%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	1,6%	-6,6%	-7,8%	-6,2%	-3,8%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	-0,5%	0,0%	-1,7%	-2,3%	-2,9%
Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga	2.566	2.573	2.588	2.595	2.621
Meðalfjöldi lífeyrisþega	301	295	241	235	229
Lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum	21,2%	20,2%	20,4%	20,6%	20,8%
Rekstrarkostnaður í % af eignum	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Stöðugildi á árinu	6,0	6,6	7,5	7,2	6,3
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	76,6%	77,7%	79,4%	80,0%	77,9%
Örorkulífeyrir	7,9%	7,7%	6,5%	6,3%	8,6%
Makalífeyrir	14,0%	13,4%	12,7%	12,4%	12,2%
Barnalífeyrir	1,5%	1,2%	1,4%	1,3%	1,3%
Hlutfallsleg skipting eigna					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	15,9%	13,5%	12,4%	17,2%	21,6%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	50,6%	51,6%	48,8%	38,3%	37,1%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	16,0%	14,0%	12,0%	10,2%	7,2%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	0,6%	1,4%	0,9%	5,8%	3,0%
Vedlán	14,7%	17,2%	19,3%	21,2%	23,0%
Annað	2,2%	2,3%	6,5%	7,2%	8,1%
Hlutfallsleg skipting eigna eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	81,8%	79,1%	78,2%	74,7%	72,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	18,2%	20,9%	21,8%	25,3%	27,3%
Tryggingafræðileg staða					
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-3,0%	-9,6%	-15,6%	-19,2%	-30,1%
Hrein eign umfram framtíðarskuldbindingar	7,0%	2,8%	4,5%	4,5%	5,0%
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	1,3%	-4,2%	-6,8%	-8,7%	-14,8%

Kennitölur Séreignarleiðar 1

	2013	2012	2011	2010	2009
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	5,1%	6,6%	8,1%	9,2%	8,6%
Hrein raunávöxtun.....	1,4%	2,0%	2,8%	6,5%	0,0%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	2,5%	-3,1%	-2,9%	-2,3%	-3,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	2.739	2.747	2.617	2.520	2.577
Fjöldi lífeyrisþega.....	93	112	128	106	137
Lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum.....	20,0%	25,0%	27,8%	13,1%	25,7%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting eigna					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	25,6%	25,6%	35,3%	25,6%	24,9%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	71,5%	70,5%	60,7%	72,3%	65,9%
Annað	2,9%	3,9%	3,9%	2,2%	9,2%
Hlutfallsleg skipting eigna eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kennitölur Séreignarleiddar 2

	2013	2012	2011	2010	2009
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	14,3%	9,6%	9,2%	12,2%	30,4%
Hrein raunávöxtun.....	10,3%	4,9%	3,8%	9,4%	20,0%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	9,5%	-1,4%	-1,9%	-1,5%	-
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	287	284	265	268	268
Fjöldi lífeyrisþega.....	12	14	23	9	12
Lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum.....	9,9%	20,4%	19,0%	6,8%	6,2%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting eigna					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	40,5%	57,8%	35,5%	36,6%	35,6%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	50,6%	40,5%	55,2%	58,4%	54,9%
Annað	8,9%	1,7%	9,3%	5,0%	9,5%
Hlutfallsleg skipting eigna eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	96,2%	96,1%	95,1%	95,3%	94,2%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum ¹	3,8%	3,9%	4,9%	4,7%	5,9%

1) Hluti erlendra eigna er gerður upp í íslenskum krónum. Hlutfall erlendra eigna er 18,5% í árslok 2013.

Kennitölur Séreignarleiðar 3

	2013	2012	2011	2010	2009 ¹⁾
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	4,6%	5,1%	4,6%	9,2%	10,0%
Hrein raunávöxtun.....	0,9%	0,5%	0,8%	6,5%	1,3%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	2,0%	—	—	—	—
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	47	52	32	21	9
Fjöldi lífeyrisþega.....	1	2	1	0	0
Lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum.....	0,3%	8,8%	1,6%	—	—
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	100,0%	100,0%	100,0%	—	—
Hlutfallsleg skipting eigna					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	25,3%	30,1%	39,7%	32,8%	25,0%
Annað.....	74,7%	69,9%	60,3%	67,2%	75,0%
Hlutfallsleg skipting eigna eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

1) Ávöxtun uppreiknuð til ársávöxtunar þar sem leiðin fór af stað 21. ágúst 2009

LÍFEYRISSJÓÐUR
VERKFRÆÐINGA

Engjateigi 9 105 Reykjavík
www.lifsverk.is